

PÄIJÄNTEEN
metsänhoitoyhdistys

*Luonnonhoidon tarkistuslista tutuksi,
virkistysarvokauppamalli yhteistyön mahdollisuudeksi*

Petri Takalo
toiminnanjohtaja

Luonnonhoitotoimenpiteiden tarkistuslista

- Monimetsä –hanke kehittää metsänkäytön kestävyyttä ja luonnonhoidon tasoa parantavia toimintamalleja metsäammattilaisille ja metsänomistajille
- Hanke on Maa- ja metsätalousministeriön rahoittama
- Mukana ovat Suomen Metsäkeskus, Tapio, MTK sekä Metsäteollisuus ry
- Monimetsähanke on tuottanut Luonnonhoitotoimenpiteiden tarkistuslistan ja neuvontatyökalun, joka on ollut syksystä 2017 myös Päijänteiden Mhy:n käytössä
<https://www.metsakeskus.fi/luonnonhoitotoimenpiteiden-tarkistuslista-ja-neuvontatyokalu>

Virkistysarvokauppamalli yhteistyön mahdollisuudeksi

- Toimintamalli, jonka avulla voidaan yhdistää maanomistajan ja muiden alueen virkistysarvoista nauttivien tarpeet ja intressit
- Virkistysarvokaupassa maanomistaja
 - luopuu tietyistä oikeuksistaan käyttää omaisuuttaan,
 - sitoutuu hoitamaan maa-alueitaan niin, että sen virkistysarvot (esim. maisema- arvot) säilyvät sovitulla tasolla **tai**
 - myöntää sovittuja virkistyskäyttöön liittyviä oikeuksia virkistysarvon ostajalle määräajaksi **yhteisesti sovittua korvausta vastaan**.
- Korvaus määräytyy markkinalähtöisesti ja sen suuruudesta sopivat maanomistaja (myyjä) ja virkistysarvon ostaja
- Aloitteen tekijänä voi toimia kumpi tahansa osapuoli (myyjä tai ostaja)

Virkistysarvokaupan osapuolet

- Virkistysarvon myyjänä on aina maanomistaja/käyttöoikeuden haltija
- Ostajana voi olla alueen virkistys- ja maisema-arvoista kiinnostunut yksityinen henkilö (esim. naapuri), kyläyhdistys, virkistysalueyhdistys, ulkoilu- tai liikuntayhdistys, kunta, säätiö, yritys/yrittäjä tai matkailukeskus

Kaupan kohteen määrittely

- Kaupan kohteena oleva virkistysarvo sekä tehtävät toimenpiteet ja niiden laajuus tulee määritellä mahdollisimman konkreettisesti sopimusta laadittaessa.
- Sopimus kohdistuu aina tiettyyn kartalle rajattuun tai maastoon merkittyyn maa-alueeseen. Alueen koon ja muodon määrittely on sopimusosapuolten välinen asia, ja se voi olla hyvinkin erilainen aina kohteesta riippuen.
- Sopimus ei anna ostajalle minkäänlaista omistusta tai vuokraoikeutta kohteena olevaan maa-alueeseen tai sen maaperään tai kasvillisuuteen puusto mukaan lukien.

Kauppan kohteen määrittely

- Kauppa voi koskea esimerkiksi:
 - tietyn metsäalueen päätehakkuun siirtämistä sovitulla vuosimäärällä eteenpäin tai metsän käsittelyä peitteisen metsätalouden metodein
 - tietyn puulajin tai sekapuuston ylläpitämistä tietyllä metsäalueella
 - tietyn alueen säilyttämistä avoimena tai esimerkiksi niittynä
 - näkyvyyden säilyttämistä vaikkapa mäeltä vesistöön
 - ulkoilu- tai ratsastusreitin reunametsän hoitoa
 - rantautumis- ja nuotiopaikkojen perustamista ja niiden lähiympäristön hoitoa.

Kauppan arvon määrittäminen

- Ei ole yleistä hinnoittelujärjestelmää, vaan hinta muodostuu osapuolten välisissä neuvotteluissa yleisten markkinahintojen mukaisesti
- Virkistysarvokaupassa arvotetaan myyjälle mahdollisesti koituvien tulonmenetysten lisäksi myös se lisäarvo, joka liittyy kaupan kohteeseen.
- Hinnan määräytymiseen vaikuttavat mm. sopimuksen voimassaoloajan pituus, alueen käytön luonne, tehtävät toimenpiteet, maisema, metsänomistajan vaihtoehtoiskustannukset, alueen sijainti ja läheisyys muihin vastaaviin alueisiin ja alueen puuston tuhoriski (esim. juurikäpää).

Lisätietoa virkistysarvokaupasta

- Paikallisella tasolla toimivat metsänhoitoyhdistykset ovat luonteva tietolähde virkistysarvokauppaa koskevissa asioissa, niin myyjille kuin ostajillekin. Mhy:t auttavat mm. virkistysarvokaupan hinnanmäärityksessä.
- MTK: https://www.mtk.fi/metsa/metsien_virkistyskaytto/virkistysarvokauppa/fi_FI/virkistysarvokauppa/
- Tapio: <http://tapio.fi/konsultointi/kaynnissa-olevat-hankkeet/ekosysteemipalvelujen-tuotteistaminen/metsanomistajille-ja-yrityksille/>

Kiitos!

PÄIJÄNTEEN
metsänhoitoyhdistys